

Gadījuma izpēte 11 (Neverbālie mācību traucējumi)

Neverbālie mācību traucējumi (NLD) ir neiroloģisks stāvoklis, kas ietekmē cilvēka spēju interpretēt un izmantot neverbālos signālus, piemēram, ķermeņa valodu, sejas izteiksmi un balss toni. Cilvēkiem ar NLD var būt grūtības ar telpisko apziņu, vizuāli telpisko apstrādi un smalko motoriku. Viņiem var būt grūtības arī ar sociālajām prasmēm, abstrakto domāšanu un izpildfunkcijām, kas ietver tādas prasmes kā uzdevumu plānošana, organizēšana un prioritāšu noteikšana.

Apraksts: Aistei, astoņus gadus vecai meitenei, ir nevēlēšanās un nespēja izpētīt jaunas lietas, un viņai ir grūtības noturēt līdzsvaru. Viņai trūkst pašpārliecinātības un uzvedības prasmju jaunās situācijās. Grūtības saskarsmē un lēmumu pieņemšanā. Nespēj aptvert kopējo ainu mācību stundās, un tai ir grūtības izprast telpiskās sakarības un attiecības. Dusmu lēkmes. Empātijas trūkums, garastāvokļa svārstības, trauksme, depresija, bailīga vai trauksmaina reakcija uz pārmaiņām. Meitene bieži jūtas apjukusi un traucēta, un šis stāvoklis var izpausties uzvedībā kā uzmanības deficīta hiperaktivitātes traucējumi. Viņa var uzdot jautājumus, kas nav saistīti ar mācību vai saskarsmes kontekstu, jo viņai ir grūtības saprast šo kontekstu. Viņa bieži vārdiski komentē savas neverbālās darbības, it kā pati sev palīdzētu tās veikt. Viņa spēj brīvi runāt, bet viņas runā trūkst uzsvāra un kopskata izjūtas, viņa pievērš pārāk lielu uzmanību detaļām, un viņa nejūt citu cilvēku neverbālās reakcijas uz savu runu. Viņai ir daudz faktoloģisko zināšanu, bet viņai ir grūtības tās piemērot jaunās situācijās, vispārināt un risināt problēmas.

Atslēgas vārdi: vizuāli telpiskās spējas, vispārināšana, sociālās un mācību grūtības, vizuāli telpiskās spējas, neveiklība, neverbālā komunikācija, simboli un žesti.

Vajadzību-risinājumu rīcības plāns

1. Aktivitāte: Šķēršļu joslas izaicinājums

Nepieciešamie materiāli: Kā šķēršļus var izmantot dažādus objektus (piemēram, konusus, stīpas, spilvenus, krēslus), taimeri un vietu šķēršļu joslas izveidošanai.

Instrukcijas:

- Paskaidrojiet Aistei, ka viņa piedalīsies šķēršļu joslas izaicinājumā. Parādiet viņai dažādus objektus, kas tiks izmantoti kā šķēršļi, un paskaidrojiet, kā viņai tie būs jāpārvar.
- Izveidojiet šķēršļu joslu, secīgi izvietojot objektus noteiktā vietā.
- Paskaidrojiet izaicinājuma noteikumus. Aistei būs pēc iespējas ātrāk jāiziet šķēršļu josla, nepieskaroties nevienam no objektiem un neizkāpjot ārpus norādītās vietas.
- Palūdziet vingrināties, kā iziet šķēršļu joslu bez taimera. Mudiniet viņu nesteigties, koncentrēties uz līdzsvaru un domāt par to, kā viņa pārvarēs šķēršļus.

- Kad viņa jūtas pārlicināta, ieslēdziet taimeru un palūdziet pabeigt šķēršļu joslu. Aiciniet viņu ar katru mēģinājumu censties pārspēt savu iepriekšējo laiku.
- Pēc katra mēģinājuma pārrunājiet ar meiteni, kas viņai izdevās un ko viņa var uzlabot. Iedrošiniet viņu domāt par dažādām stratēģijām, kā ātrāk un efektīvāk pārvarēt šķēršļus.
- Kad bērnam šķēršļu josla kļūst ērtāka, iedrošiniet viņu uzaicināt kādu draugu vai ģimenes locekli piedalīties izaicinājumā.

Šī aktivitāte var palīdzēt meitenei attīstīt līdzsvaru, pašpārlicinātību un problēmu risināšanas spējas, liekot pārvarēt nepazīstamu vidi. Tā arī sniedz iespēju praktizēt komunikācijas prasmes, pārrunājot savu sniegumu ar pieaugušo vai vienaudzi. Aicinot viņu kādam piedāvāt piedalīties izaicinājumā, var arī palīdzēt attīstīt empātiju un uzlabot sociālās prasmes.

2. Aktivitāte: Lomu spēles

Aistei, kurai ir grūtības ar pašpārlicinātību, uzvedības prasmēm, komunikāciju, lēmumu pieņemšanu un telpisko izpratni, varētu būt noderīga aktivitāte, kas simulē reālās dzīves situācijas, proti, lomu spēles scenāriji. Šī darbība var nodrošināt drošu un strukturētu vidi, kurā Aistē var praktizēt un attīstīt sociālās un emocionālās prasmes. Šeit ir sniegts lomu spēļu aktivitātes piemērs, ko var izmantot:

- Izvēlieties sociālo situāciju, kas Aistei var sagādāt grūtības, piemēram, iepazīties ar jauniem cilvēkiem, pasūtīt ēdienu restorānā vai lūgt palīdzību skolotājam.
- Izskaidrojiet situāciju un sniedziet viņai norādījumus par to, kā šajā situācijā pareizi uzvesties.
- Izspēlējiet scenāriju kopā ar Aistē, iejūtoties citas(-u) personas(-u) lomā šajā situācijā. Ja nepieciešams, sniedziet pozitīvu atgriezenisko saiti un norādījumus.
- Pēc lomu spēles pārrunājiet ar Aisti, kas izdevās un ko varētu uzlabot. Mudiniet viņu pārdomāt savas sajūtas un rīcību situācijā.
- Atkārtojiet darbību ar dažādiem scenārijiem un pakāpeniski palieliniet situāciju sarežģītību, kad Aistē kļūst pārlicinātāka un drošāka.

Šāda veida aktivitātes var palīdzēt meitenei attīstīt sociālās un emocionālās prasmes, piemēram, komunikāciju, lēmumu pieņemšanu, pašpārlicinātību un empātiju. Tā var arī palīdzēt viņai izprast citu cilvēku perspektīvas un jūtas dažādās sociālajās situācijās, kas var uzlabot viņas sociālo mijiedarbību un attiecības.